

JON FOSSE

EG ER

VINDE

IK BEN

DE WIND

*Toneelspelersversie van
Matthias de Koning en
Damiaan De Schrijver*

Personages

de Een

de Ander

Eg er vinde - Ik ben de wind speelt zich af in een denkbeeldige, summier weergegeven boot. De handeling is eveneens denkbeeldig en moet niet uitgevoerd, maar verbeeld worden.

de een

ik wilde het niet

ik heb het gewoon gedaan

de ander

ge hebt het gewoon gedaan

de een

ja

korte pauze

de ander

het gebeurde gewoon

maar ge had nochtans

ja zo'n schrik dat het zou kunnen gebeuren

korte pauze

ge hebt er nog over gesproken

tamelijk korte pauze

me erover verteld

de een

ja

pauze

de ander

en toen is het gebeurd

tamelijk korte pauze

dat waar ge bang voor waart dat het zou gebeuren

tamelijk korte pauze

ja dat ge dat zou doen

tamelijk korte pauze

ja dat is gebeurd

korte pauze

de een

ja

pauze

de ander

dat is afschuwelijk

de een

met mij gaat het goed

de ander

ja

de een

ik ben weg

ik ben weg met de wind

de ander

ge zijt weg

de een

ik ben weg

korte pauze

en ik ben er niet meer
breekt af
de ander
ge zijt er niet meer
de een
nee ik ben er niet meer
korte pauze
de ander
maar
de een
ja
de ander
ja
ja
korte pauze
ja maar het leven
tamelijk korte pauze
ja dat is zo slecht nog niet
toch
tamelijk korte pauze
er zijn veel plaatsen
waar het goed is om te zijn
de een

ja

misschien

of misschien zijn er geen plaatsen

waar het goed is om te zijn

tamelijk korte pauze

maar je moet toch

tamelijk korte pauze

ja ergens zijn

korte pauze

maar ik kan niet tegen het geluid

tamelijk korte pauze

niet tegen het geluid van de anderen

niet tegen het geluid van alles wat er gebeurt

tamelijk korte pauze

het dringt zich aan me op

en het verstikt me

tamelijk korte pauze

de ander

ge wilt alleen zijn

de een

ik kan niet alleen zijn

de ander

ge kunt niet alleen zijn

en ook niet zijn waar anderen zijn
de een
ik kan niet tegen dat lawaai
de ander
ge wilt dat het stil is
de een
ik wil dat het stil is
tamelijk korte pauze
en ik wil ook
dat niet alles zo zichtbaar is
de ander
is alles dan zo zichtbaar
de een
alles is zo zichtbaar
alles kan gezien worden
alles wat ze met hun woorden verbergen
en waar ze misschien zelf niets van weten
dat zie ik allemaal
de ander
ge wilt niet met de anderen samen zijn
de een
nee

de ander

en ge wilt niet alleen zijn

waarom wilt ge niet alleen zijn

de een

omdat als ik alleen ben

dan zie ik alleen mezelf

en dan hoor ik alleen mezelf

en ik hou er niet van om mezelf te zien

en mezelf te horen

tamelijk korte pauze

natuurlijk niet

tamelijk korte pauze

ik bedoel

breekt af

de ander

is dat niet goed genoeg

de een

nee dat is niet goed genoeg

tamelijk korte pauze

het is veel erger

de ander

ge houdt niet van uzelf

de een

nee

de ander

ge houdt niet van anderen

en ge houdt niet van uzelf

de een

ja

ja zo is het

pauze

de ander

wat bevalt u niet aan uzelf

de een

ik hou er niet van dat ik niet iets ben

de ander

dat ge niet iets zijt

de een

nee

pauze

de ander

hoe kunt ge dat zeggen

ge zijt wel iets

ge zijt zo veel

de een

ik ben wel iets

korte pauze

maar als ik alleen ben

tamelijk korte pauze

en als ik dan alleen

naar mezelf luister

ja dan

breekt af

de ander

ja wat dan

de een

dan is daar niks

tamelijk korte pauze

en dan word ik zwaar

de ander

ge wordt zwaar

de een

ja

de ander

zwaar

de een

ik word een steen

ja

tamelijk korte pauze

en dan wordt hij
ja die steen
ja zwaarder en zwaarder
tamelijk korte pauze
en ik word zo zwaar
dat ik me bijna niet meer bewegen kan
tamelijk korte pauze
zo zwaar dat ik
dat ik zink
tamelijk korte pauze
dieper en dieper
omlaag
tamelijk korte pauze
diep de zee in
ja tot op de bodem
zink ik
en dan
tamelijk korte pauze
ja lig ik daar gewoon
op de bodem
zwaar
onbeweeglijk
de ander

en dan
ja als ge een steen zijt
tamelijk korte pauze
ja dan
ja
ja dan zegt ge niets
de een
ik kan bijna niets zeggen
tamelijk korte pauze
want elk woord moet eruit getrokken worden losgetrokken
tamelijk korte pauze
en dan
als het woord er is
als het woord is gezegd
is het zo zwaar
tamelijk korte pauze
ja dat dat me nog zwaarder maakt
tamelijk korte pauze
en me dieper en dieper laat zinken
de ander
is het zo
de woorden worden zwaar
de een

ja

korte pauze

de ander

maar waarom is het zo

de een

zo is het gewoon

korte pauze

de ander

ge zijt een steen

tamelijk korte pauze

en ge zijt grijs

tamelijk korte pauze

ja als een steen

de een

ja

tamelijk korte pauze

als

breekt af

nee dat niet

de ander

wat niet

de een

niet grijs

de ander

wat bedoelt ge

de een

dat met dat grijs

het is niet grijs

de ander

nee

de een

want grijs is mooi

toch

de ander

mooi

de een

ja mooi

en lelijk

tamelijk korte pauze

grijs dat zijn die rotseilandjes, die kale stenen

kijk daar

daar verderop

die rotseilandjes en die kale stenen zie je

dat is grijs

de ander

dat is mooi
tamelijk korte pauze
en lelijk
de een
ja
de ander
ja zoals mist
de een
ja ongeveer
ja zoals mist die je daarbuiten ziet
op zee
ongeveer zo
tamelijk korte pauze
misschien
tamelijk korte pauze
nee het is niet grijs
zoals mist
tamelijk korte pauze
maar
de ander
ja
de een
gaat door

maar zoals
ja misschien
ja misschien als een betonnen wand
de ander
ge doet nu alsof alles een betonnen wand is
de een
ik ben een betonnen wand
die op barsten staat
de ander
en dat doet pijn
de een
ja dat doet pijn
de ander
dat is ook pijnlijk
de een
ja
de ander
alles wat ge zijt
tamelijk korte pauze
is een betonnen wand
die op barsten staat
de een

en verbrokkelt
tamelijk korte pauze
die in stukken uit elkaar valt
de ander
ge zijt verbrokkeld
de een
nee ik ben het barsten
tamelijk korte pauze
nee dat is het ook niet
de ander
het verbrokkelen
de een
ja in zekere zin
tamelijk korte pauze
misschien
tamelijk korte pauze
misschien ben ik het verbrokkelen
de ander
ge zijt een verbrokkelen
de een
ja
tamelijk korte pauze
of

tamelijk korte pauze
het zijn maar woorden
gewoon maar iets dat je zegt
de ander
ge zijt een betonnen wand
die kapot scheurt
de een
het zijn maar woorden
pauze
de ander
maar
tamelijk korte pauze
ja kunt gij mij niet zeggen
tamelijk korte pauze
ja wat er zo goed is aan
wat u zo bevalt aan
tamelijk korte pauze
ja op zee zijn
de een
dat kan ik doen

de ander
doe het dan

de een
ik
pauze
ik
ja
ja zie je daar verderop
die rotseilandjes en kale stenen
daar verderop
wijst
die rotsen daar
grijs
alleen maar grijze rots
tamelijk korte pauze
en zie je de stenen daar waar het eb is
groot
rond
grijs
zie je ze
tamelijk korte pauze
daar
daar verderop
de ander
ja

de een

en zie je daar die inham

tamelijk korte pauze

daar

waar het eiland als het ware haar benen spreidt

tamelijk korte pauze

waar het eiland een inham vormt

wijst

daar verderop

zie je

de ander

ja

de een

daar kunnen we voor anker gaan

daar ligt de boot beschut

tamelijk korte pauze

we kunnen ernaartoe zeilen

tamelijk korte pauze

zullen we daar aanleggen

de ander

ja

ja dat is goed

de een

laten we dat dan doen
verlegt de koers en de boot glijdt naar de inham toe
de ander
het is mooi daar
tamelijk korte pauze
en de zee is kalm vandaag
tamelijk korte pauze
al die rotseilandjes en kale stenen
en de zee
tamelijk korte pauze
ja daar
tamelijk korte pauze
dat is de open zee
de een
ja
de ander
en dan
daar vóór ons
tussen ons en de open zee
aan de landkant van dat eiland daar
is een mooie, beschutte inham
de een
en daar kunnen we het anker uitgooien en

tamelijk korte pauze

ja als we willen

ja dan kunnen we er tot morgen blijven

de ander

maar liggen we daar veilig

de een

het weer is goed

de ander

gaat het niet stormen

want het is wel een beetje mistig

ja daar op zee

de een

nee

tamelijk korte pauze

nee dat denk ik niet

de ander

zeker

de een

helemaal zeker is het natuurlijk niet

pauze

we varen ernaartoe

de ander

ja

de een

wil je dat

de ander

dat is goed

de een

ja

pauze

de ander

en ge houdt ervan dat alles stil is

de een

ja

tamelijk korte pauze

de ander

en is het daarom

ja

ja dat ge zo graag

op zee zijt

de een

misschien

de ander

ge zijt zo graag op zee

omdat ge wilt dat alles stil is

de een

ik weet niet of ik dat wil

daar zijn ook geluiden

ja

ja ook op zee

knarsen

klapperen

fluiten

de ander

maar ge houdt niet van geluiden

de een

nee

tamelijk korte pauze

of

breekt af

de ander

maar op zee is het stil

ondanks dat

tamelijk korte pauze

want de geluiden zijn daar als het ware stil

de een

ja

tamelijk korte pauze

op een bepaalde manier
is het er stil
de ander
maar waar leven is, kunt ge dingen horen
kunt ge dingen zien
dat is gewoon zo
de een
ja
pauze
de ander
en daar houdt gij niet van
pauze
ge houdt er niet van als er leven in komt
pauze
want als ge daar wel van zou houden
ja
breekt af. pauze
maar op zee zijt ge graag
de een
ja
pauze
nee
tamelijk korte pauze

nee
tamelijk korte pauze
nee ik
breekt af
de ander
wat wilt ge zeggen
de een
ik ben
tamelijk korte pauze
toch hier
ja
ja ik neem mijn plek in
iedereen neemt zijn plek in
ik neem mijn plek in
alles heeft zijn plek
korte pauze
de ander
maar ge had hier niet moeten zijn
tamelijk korte pauze
ja niet hier op de boot
ik bedoel
breekt af
de een

ik ben hier
de ander
maar ge wilt niet hier zijn
de een
ik wil ook niet liever ergens anders zijn
de ander
ge wilt niets
korte pauze
is het mogelijk om niets te willen
tamelijk korte pauze
als ge het koud hebt
wilt ge u aankleden
tamelijk korte pauze
ja
ja of u opwarmen
ja of zoiets
de een
ja
pauze
de ander
en als ge honger hebt
of dorst
ja

breekt af
de een
ja dan wil je eten
wil je drinken
de ander
ja
korte pauze
en dat wilt ge
de een
soms
pauze
de ander
maar dan wilt ge dus wel iets
de een
misschien
tamelijk korte pauze
als dat willen is
de ander
is het dat dan niet
de een
het is misschien alleen maar omdat je hier bent
breekt af, tamelijk korte pauze
ja dat dat allemaal

breekt af, tamelijk korte pauze

ja alles waar je het over hebt

breekt af, korte pauze

de ander

misschien

pauze

en als iemand

ik

ja als ik u sla

de een

dan probeer ik me te verdedigen

de ander

is dat geen willen

de een

misschien

tamelijk korte pauze

omdat het pijn doet om geslagen te worden

pauze

de ander

maar het leven moet toch geleefd worden

de een

het leven moet geleefd worden

de ander

en dat
tamelijk korte pauze
daar houdt ge niet van
de een
jawel
de ander
en hoe
tamelijk korte pauze
hoe
ja ik
breekt af
de een
omdat het niet altijd zo is
de ander
niet altijd zoals ge hebt gezegd
de een
nee
tamelijk korte pauze
nee het is ook anders
af en toe is het niet zo
de ander
op zee
is het anders

de een

ja

de ander

en toen ge een kind waart

toen was het niet zo

de een

nee

de ander

hoe was het toen

de een

toen was alles in beweging

pauze. gaat het anker pakken

maar nu

tamelijk korte pauze

ja nu zijn we er

zoals je ziet

ja in onze inham

de ander

ja

de een gooit het anker uit

de een

en nu

tamelijk korte pauze

ja kan je niet naar het voordek gaan
vooraan naar de punt
en het touw klaarleggen
tamelijk korte pauze
het touw
ja het ligt daar op het voordek
wijst
ja daar
ja daar in die kist
wijst
maar ga dan
wijst
ja
ja ga het voordek op
de ander
en dan
de een
ja
tamelijk korte pauze
ja dan
ja als we het land naderen
ja dan spring je aan wal
ja

de ander

en dan

de een

ja dan leg je de boot vast aan de wal

de ander

ja

de een

ja maar ga dan

alsjeblieft

er is haast bij

snel

de ander

ja

tamelijk korte pauze

ja ik doe het zo snel als ik kan

gaat naar het voordek. haalt een touw tevoorschijn

de een

en nu

nu springen

tamelijk korte pauze

nu moet je springen

spring aan land

de ander springt. glijdt uit. valt. bezeert zich

heb je je pijn gedaan
de ander
ik gleed uit
komt met moeite overeind. maar heeft pijn
de een
is het gelukt
de ander
ja
tamelijk korte pauze
ja ik heb me alleen een beetje pijn gedaan
de een
ja
de ander
maar het ging
de een
en dan leg je ons daar vast
tamelijk korte pauze
ja daar
tamelijk korte pauze
ja daar om die bolder die je daar ziet
de ander
ja
pauze

de een

je hebt je pijn gedaan

de ander

een beetje

ja

korte pauze

de een

maar doe het dan toch

alsjeblieft

de ander

ja

korte pauze

ja wat moet ik doen

de een

je moet het touw eraan vastmaken

tamelijk korte pauze

aan die bolder daar

de ander

en dan

de een

en dan kom je weer aan boord

de ander

maar dat haal ik toch niet

de boot is veel te ver weg
de een
trek de boot naar je toe
de ander
ja
tamelijk korte pauze
ik zal het proberen
trekt de boot een beetje naar zich toe
ik krijg de boot niet dichterbij
de een
nee
korte pauze
lukt het je zo om aan boord te komen
de ander
ik zal het proberen
springt. krijgt de reling te pakken en hijst zich aan boord
de een
dat viel niet mee
de ander
nee
tamelijk korte pauze
nee
maar het ging

de een

ja

pauze

de ander

en nu

ja

tamelijk korte pauze

ja nu

ja nu de boot vastligt

ja

breekt af, tamelijk korte pauze

ja wat gebeurt er nu

pauze

de een

ja

de ander

ja nu

tamelijk korte pauze

wat nu

de een

ja

korte pauze

als je voor anker ligt

dan

tamelijk korte pauze

ja in dat geval

tamelijk korte pauze

ja dan neem je een borrel

de ander

een ankerborrel

de een

dat hoort er bij

korte pauze

zal ik inschenken

de ander

ja

een borrel zal ons goed doen

de een haalt een fles en glazen

de een

ja nu zal een borrel ons goed doen

geeft de ander de glazen en schenkt in. krijgt een glas

dat doet goed

korte pauze. zet de fles weg

en skol

de ander

skol

ze proosten en drinken

de een

ja dat was lekker

pauze

en hier is het mooi

of niet soms

tamelijk korte pauze

die grijze rotseilanden

helemaal kaal

er groeit daar niets

tamelijk korte pauze

die kale stenen

grijs en zwart

en de stenen daar waar het eb is

die ronde stenen

tamelijk korte pauze

en ook

daar buiten

daar achter

daar is de zee

tamelijk korte pauze

en daar

daar komen zee en lucht elkaar tegen

tamelijk korte pauze
en de zee is rustig
de ander
ja
de een
en er groeit hier niets
tamelijk korte pauze
er is alleen maar grijze steen
de ander
en er zijn hier zoveel eilandjes
zoveel rotsen
tamelijk korte pauze
en de zee
en de lucht
lange pauze. de een schenkt nog een keer in.
ze drinken
de een
iets drinken doet goed
de ander
ja
korte pauze
de een
en het is hier ook zo stil

de ander

je hoort alleen

de zee tegen de boot klotsen

de een

ja

ja en we dobberen zo licht

tamelijk korte pauze

we zijn zo licht

als het ware

tamelijk korte pauze

er zit wind in ons

de ander

het is alsof we gewiegd worden

de een

ja

ja dat is fijn

de ander

en de boot wordt ook gewiegd

de een

wiegt zo licht

wiegt zo zacht

tamelijk korte pauze

zo is dat

de ander

we zijn zo licht

we zijn licht als de wind

tamelijk korte pauze

ja bijna

de een

en we wiegen ook

daar hoog in de lucht

tamelijk korte pauze

zo licht

met de boot

de ander

ja

pauze

ja

tamelijk korte pauze

ja we zijn zo licht

tamelijk korte pauze

ja

tamelijk korte pauze

maar

tamelijk korte pauze

ja daarstraks

hebt ge gezegd
ja dat ge soms
zo zwaar zijt
tamelijk korte pauze
ja dat ge een steen waart
de een
ja
korte pauze
de ander
wat hebt ge daarmee bedoeld
de een
nee niets
de ander
niets
ge moet er toch iets mee bedoeld hebben
de een
het zijn maar woorden
het is gewoon maar iets wat je zegt
ik bedoelde er niks mee
ik zei maar wat
de ander
ge zei maar wat
de een

ja

tamelijk korte pauze

ja het zijn maar woorden

de ander

steen

het woord steen

de een

het is gewoon iets wat je zegt

de ander

ja

de een

ja

tamelijk korte pauze

ja

tamelijk korte pauze

ja verder niets

je probeert te zeggen hoe iets is

door iets anders te zeggen

de ander

omdat ge niet kan zeggen

hoe het werkelijk is

de een

ja

tamelijk korte pauze

ja natuurlijk

korte pauze

de ander

het zijn maar woorden

de een

woorden en woorden

pauze

de ander

maar wat ge zei

tamelijk korte pauze

ja over dat ge een betonnen wand zijt

die barst

de een

dat heb ik niet goed gezegd

de ander

dat was beeldspraak

de een

ja

tamelijk korte pauze

ja dat is wel zoiets

wat je beeldspraak noemt

de ander

en beeldspraak
breekt af
de een
ja dat zegt wel iets
tamelijk korte pauze
zo'n beetje
maar het zegt toch vooral iets anders
tamelijk korte pauze
niet wat het zou moeten zeggen
of zo
de ander
dat
beeldspraak
moet zeggen hoe iets is
tamelijk korte pauze
omdat ge het niet op een andere manier kunt zeggen
zo zal het wel zijn
de een
ja
ja dat denk ik wel
de ander
maar het zegt altijd iets anders
de een

zo zal het wel zijn
tamelijk korte pauze
en zo is het vast met alle woorden
tamelijk korte pauze
maar dit
hoe dit is
dat kan je niet zeggen
want daar
ja daar is immers geen woord voor
de ander
het is gewoon iets dat er is
tamelijk korte pauze
en ook iets dat er gewoon niet is
en dat nochtans méér aanwezig is
dan wat er is
en dat
breekt af
de een
ja
korte pauze
maar
ja
tamelijk korte pauze

ja alles wat ik zeg
kun je niet zomaar zeggen
ik weet het
korte pauze
en het heeft geen zin om iets te zeggen
maar
tamelijk korte pauze
maar ik
tamelijk korte pauze
ja ik leef
en dus moet ik iets zeggen
tamelijk korte pauze
en dan
breekt af
de ander
ja wat dan
tamelijk korte pauze
wat gebeurt er dan
de een
moet er dan iets gebeuren

de ander
ja we kunnen hier toch niet gewoon maar blijven

tamelijk korte pauze
ja hier op de boot
tamelijk korte pauze
de een
dat kunnen we best
de ander
misschien kunnen we dat wel
de een
nu is het stil
de ander
ja
tamelijk korte pauze
ja nu is alles wat er is
gewoon stil
korte pauze
de een
hou je daar niet van
de ander
jawel
de een
niet van alles
de ander
jawel

tamelijk korte pauze

maar ik begrijp het misschien niet helemaal

tamelijk korte pauze

ik begrijp niet helemaal

ja wat daar aan is

wat daar zo goed aan is

of zo

de een

nee

de ander

kunt ge het mij niet zeggen

de een

nee

tamelijk korte pauze

nee dat wordt dan weer hetzelfde

de ander

zoals daarstraks

de een

ja

pauze

ja ik vind het gewoon fijn

ik vind het fijn

dat alles stil is
tamelijk korte pauze
en die lichte wind
vind ik fijn
tamelijk korte pauze
ik vind het fijn
tamelijk korte pauze
om licht te zijn
om licht te dobberen
in de boot
tamelijk korte pauze
dat is prettig
de ander
ja
de een
ik hou van op de boot zijn
de ander
ja
tamelijk korte pauze
ik kan wel
breekt af
ja ik ook
ik hou ook van de geur van de zee

korte pauze

en ik hou ervan om te kijken
naar die ronde stenen waar het eb is

tamelijk korte pauze

de platte kale stenen
de rotseilandjes

tamelijk korte pauze

en ik hou ook van het kijken
naar de lucht

en naar de zee

en ik hou ervan

tamelijk korte pauze

ja dat ik op de boot ben

ja op de boot zijn

ik had niet gedacht dat ik
daarvan zou gaan houden

maar ik hou ervan

de een

ja

pauze

en ik hou ervan

dat daar

tamelijk korte pauze, wijst

dat daar de zee is
koud en gevaarlijk
stil en indrukwekkend
tamelijk korte pauze
en als je daar in zou liggen
ja in zee
ja dan zou het niet lang duren
ja
breekt af
de ander
dan zoudt ge snel sterven van de kou
en dood zijn
tamelijk korte pauze
voor altijd weg
de een
ja
pauze
we zijn volledig afhankelijk van
breekt af, tamelijk korte pauze
ja
ja zonder de boot
korte pauze
een stap ernaast

korte pauze

ja dan zijn we er niet meer

de ander

ja

korte pauze

maar houdt ge ervan

tamelijk korte pauze

houdt ge ervan om daar over na te denken

de een

ja

tamelijk korte pauze

ja dat doe ik

de ander

maar dat is toch griezelig

de een

ja

ja dat is zo

de ander

want

tamelijk korte pauze

ja de boot is zo klein en

breekt af

de een

ja

de ander

en op zee

op de open zee

kunt ge dat wel aan

op de boot

ja dagenlang

wekenlang

de een

ja

korte pauze

de ander

en daar houdt ge van

de een

ja

de ander

altijd

de een

nee niet altijd

pauze

de ander

wanneer houdt ge er niet van

de een

niet als ik alleen ben

de ander

ge houdt er niet van om alleen op de boot te zijn

de een

nee

de ander

waarom niet

de een

nee

korte pauze

niet iets om over te praten

de ander

maar zeg het dan

de een

nee

de ander

maakt het u bang

de een

ja

nee

tamelijk korte pauze

nee niet zozeer bang

maar

breekt af

de ander

waar zijn je dan bang voor

de een

voor

breekt af

de ander

zeg het maar

de een

om te springen

de ander

om in zee te springen

de een

ja

pauze

de ander

denkt je daar dikwijls aan

de een

de hele tijd

de ander

je denkt er de hele tijd aan

als ge alleen op de boot zijt
de een
ja
tamelijk korte pauze
ja niet zozeer denken
maar
breekt af
de ander
en zijt ge dikwijls alleen
ja op de boot
de een
ja
de ander
en dat is er altijd
de een
ja altijd
korte pauze
de ander
in uw hoofd
de een
niet helemaal precies in mijn hoofd
tamelijk korte pauze
of toch dat ook

tamelijk korte pauze

maar

ja

ja dat ook

tamelijk korte pauze

en verder

ja misschien nog het meest als angst

tamelijk korte pauze

nee dat is het niet

de ander

het zijn maar woorden

de een

ja

de ander

maar het is als iets dat dichtbij is

dat er is

dat bestaat

tamelijk korte pauze

niet helemaal als een gedachte

niet helemaal als angst

maar als iets dat dichtbij is

de een

ja

tamelijk korte pauze

ja misschien

de ander

denkt ge er ook wel eens niet aan

de een

jawel

tamelijk korte pauze

ja dat komt wel voor

tamelijk korte pauze

of nee

pauze

de ander

is het de hele tijd dichtbij

de een

ja meestal

de ander

maar ge denkt er niet aan

ja

als ge niet alleen zijt

op de boot

de een

nee

tamelijk korte pauze

nee dan

dan is het weg

pauze

de ander

dat

breekt af

de een

er valt niet zoveel over te zeggen

wil de ander bijschenken. die weert af met zijn hand

de ander

nee dank u

voor mij niet meer

de een schenkt zichzelf bij

het was lekker

maar

breekt af

de een

ja

de ander

het maakt rustig

daar wordt ge rustiger van

de een

ja

pauze

de ander

en nu

tamelijk korte pauze

ja nu zijn we hier

op de boot

korte pauze

en nu

ja

de een

ik kan iets te eten maken voor ons

gewoon iets eenvoudigs

de ander

dat zou wel lekker zijn

ja

de een

of we kunnen verder varen

de ander

en dan

de een

ja dan varen we verder

de ander

en dan

de een

en dan moeten we een nieuwe inham zoeken
waar we voor anker kunnen gaan

de ander

ja

pauze

dat is alles

de een

ja

korte pauze

dat is alles

pauze

de ander

misschien kunnen we nog verder varen

de een

dat kan zeker

de ander

het is hier misschien niet zo veilig

ik denk aan de nacht

het kan gaan waaien

en de zee

tamelijk korte pauze

en de open zee is vlakbij

en daar is het wat mistig
er hangt mist boven zee
en vóór ons
tussen ons en de open zee
ligt alleen maar dit kleine eiland
die grijze rots
de een
ja
tamelijk korte pauze
maar ik denk niet dat het zal gaan waaien
tamelijk korte pauze
de zee is kalm
de lucht is helder
de ander
nee misschien niet
tamelijk korte pauze
de een
ik maak wat te eten voor ons
de ander
dat zal wel smaken
ja
*de een steekt het fornuis aan. zet een pan op. opent een
conservenblik en doet de inhoud in de pan*

ik heb een beetje honger
ja
merk ik
de een
alles smaakt beter op zee
de ander
ik heb in elk geval honger
de een
ja
lange pauze
maar
de ander
ja
de een
alles smaakt beter op zee
ja
maar ik dacht
breekt af. tamelijk korte pauze. roert in de pan
de ander
ja
de een
nee niets
tamelijk korte pauze

ik ga de tafel dekken

korte pauze. haalt bestek. dekt de tafel

de ander

misschien wat wijn bij het eten

hebt ge wijn

de een

ja

ja zeker

korte pauze

ik kan een fles openmaken

haalt een fles wijn. maakt die open. schenkt de ander in.

daarna zichzelf

de ander

ik heb grote honger

ik denk dat het klopt

ja dat zeelucht

hongerig maakt

de een

ja iets eten zal ons goed doen

de ander

het moet de zeelucht zijn

tamelijk korte pauze

want iets moet het toch zijn

de een

ja

heft het glas

skol

de ander heft het glas

de ander

skol

ze drinken. pauze

maar

tamelijk korte pauze

het leven

ja dat is toch zo slecht nog niet

het is niet altijd

breekt af

de een

nee

de ander

dikwijls is het toch goed

ja om te leven

de een

ja

de ander

het is alleen maar soms dat ge

ja

ja hoe hebt ge dat ook weer gezegd

dat ge een steen waart

of zoiets

de een

nee

tamelijk korte pauze

nee vaak ben ik dat ook niet

de ander

ja

pauze

de een

maar

tamelijk korte pauze

ja

ja ik geloof dat het eten klaar is

ik

ik hoefde het alleen maar op te warmen

gewoon heel eenvoudig

ja natuurlijk

de ander

ja natuurlijk

de een

eenvoudig en smakelijk

hoop ik

zet het glas neer. haalt de pan

het is in elk geval te eten

en ik hoop

dat het smaakt

schept de ander op

alsjeblieft

de ander

dank u

de een schept zichzelf op. zet de pan weg. de ander begint te

eten

hmm

heel lekker

dat eten zo goed kan smaken

de een

ja iets eten doet goed

begint te eten. pauze

de ander

ja

korte pauze

het leven is zo slecht nog niet

toch

tamelijk korte pauze

we hebben lekker gegeten

tamelijk korte pauze

het was heel lekker

eenvoudig en lekker

het was heerlijk

tamelijk korte pauze

en lekker drinken

de wijn was lekker

die ook

tamelijk korte pauze

en het kan aangenaam zijn om met elkaar te spreken

tamelijk korte pauze

en samen te zijn

tamelijk korte pauze

en zelfs

ja

ja zelfs met die gedachten van u

tamelijk korte pauze

ja van dat springen

ja ge houdt er toch ook van op de boot te zijn

nee

de een

jawel

tamelijk korte pauze

ja dat klopt

tamelijk korte pauze

het is alleen soms

ja

ja dat

breekt af

de ander

dat ge u niet kunt bewegen

of zoiets

tamelijk korte pauze

dat ge een steen zijt

ja of zoiets

de een

ja

korte pauze

de ander

en dan

ja helpt het toch ook

om iets te drinken

tamelijk korte pauze

een glas wijn
toch
de een
ja
de ander
en over dingen na te denken
tamelijk korte pauze
ja wat bedoel ik eigenlijk
waarom zeg ik dat nu
tamelijk korte pauze
ja dat helpt
dat ook
de een
en in zekere zin
ja is het ook op zee zijn
iets dat je bedenkt
ja of zoiets
tamelijk korte pauze
ja ik bedoel
ja zelfs als je daar bent
de ander
zeker
korte pauze

alles is waarschijnlijk
ja bedacht
ja op een bepaalde manier
verzonnen
op een bepaalde manier
uitgevonden
ja
tamelijk korte pauze
ja zelfs als het echt gebeurt
is het toch als het ware evengoed bedacht
tamelijk korte pauze
er is ook nog een andere plaats
als het ware
tamelijk korte pauze
het gebeurt toch als het ware
ja
ja in woorden
of
breekt af. tamelijk korte pauze
ja ik bedoel
breekt af
de een
ja

lange pauze
de ander
dat was lekker
heft het glas
skol dus
de een heft zijn glas
de een
ja skol
ze proosten
maar
de ander
ja
de een
maar ja
ik ken je eigenlijk niet
de ander
nee
tamelijk korte pauze
misschien niet
misschien niet zo goed
tamelijk korte pauze
maar ge kent me
tamelijk korte pauze

ge kent me een beetje

in elk geval

pauze

de een

ik wil je iets zeggen

tamelijk korte pauze

maar ik weet niet wat het is

de ander

ja

de een

iets zeggen

iets vertellen

de ander

ja

korte pauze

maar het lukt niet

de een

nee

tamelijk korte pauze

ja ik weet alleen

dat ik iets wil zeggen

iets vertellen

tamelijk korte pauze

want om te leven
breekt af
de ander
om te leven
de een
ja om te leven
tamelijk korte pauze
dat is toch
ik bedoel
je moet toch
breekt af
de ander
ja
de een
nee het was niks
pauze
de ander
en nu
tamelijk korte pauze
nu we gegeten hebben
ja
tamelijk korte pauze
ja wat doen we nu

de een

nu kunnen we verder varen

de ander

ja

pauze

ik zal afruimen

de een

dat kan ik ook doen

de ander

nee ik doe het

en dan doe ik de afwas

de een

dank je wel

maar de afwas kan wachten

de ander

en dan kunt gij nog iets drinken

de een

dan kan jij toch ook nog iets drinken

de ander

nee dank u

*de een schenkt zichzelf in. de ander ruimt de tafel af. doet de
vaat in een teiltje*

en dan varen we verder

tamelijk korte pauze

dat zal prettig zijn

ik geloof dat ik het wel prettig begin te vinden

op zee

pauze

maar

tamelijk korte pauze

ja

pauze

ja is er nog iets anders waar ge graag aan denkt

pauze

de een

ik hoef nu nergens aan te denken

de ander

niet

de een

nee

de ander

gaat het nu beter

de een

ja

pauze

de ander

des te beter

pauze

de een

en nu

tamelijk korte pauze

nu

tamelijk korte pauze

nu varen we verder

tamelijk korte pauze

en nu

ja nu doen we hetzelfde als bij het voor anker gaan

ja jij gaat naar voren

trekt de boot naar de kant toe

de ander

ja

de een

en dan spring je aan land en

tamelijk korte pauze

maakt het touw los

trekt de boot weer naar je toe

springt aan boord

rolt het touw op

legt het in de kist

daar op het dek
de ander
akkoord
gaat het dek op. trekt de boot naar het land. springt aan land.
glijdt uit. blijft op de rotsen liggen
godverdomme
het is godverdomme glad hier
staat op. maakt het touw los. trekt de boot naar zich toe
ik raak toch nooit meer aan boord
dat is toch totaal onmogelijk
de een
probeer het
je moet springen
probeer het gewoon
de ander
dat gaat niet
de een
probeer de boot nog wat dichterbij te trekken
de ander
ja
de een
gaat het
de ander

een beetje
ik heb hem een beetje dichterbij gekregen
de een
krijg je de reling te pakken
de ander
nee
de een
niet
de ander
nee
de een
nog een beetje dichterbij
de ander
dichterbij gaat niet meer
de een
de kiel zit vast in de bodem
de ander
ja
de een
gaat het lukken
de ander
ik probeer het

*komt met moeite bij de reling en werpt zich er op. hijst zich
aan dek. staat op*
dat ging
ik ben er
de een
ik trek ons nu het water op en haal het anker binnen
*de ander rolt het touw op en legt het in de kist en de een haalt
het anker op*
dat ging toch prima
de ander
het ging
de een
en nu
de ander
waar gaan we nu naar toe
de een
een stukje de zee op
misschien
de ander
de zee is kalm
de een
tamelijk kalm
en het waait lekker

de ander

maar ge moet niet te ver de zee opgaan

de een

nee

tamelijk korte pauze

nee natuurlijk niet

de ander

een klein stukje

maar

de een

ja

pauze. de een staat aan het roer en de ander staat naast hem

en kijkt in de verte

de ander

de zee is zo angstaanjagend

de een

ja

de ander

de zee is overal

de een

maar ze is mooi

de zee is ook mooi

de ander

misschien

de een

je vindt haar niet mooi

de ander

vooral angstaanjagend

korte pauze

we moeten toch niet zo ver op zee gaan

de een

nee

tamelijk korte pauze

maar een klein beetje verder

ja dat durven we toch wel

de ander

een klein beetje verder

dan

de een

ja

lange pauze

de ander

ge stuurt recht op open zee af

de een

ja

pauze

de ander

maar waarom

de een

je moet toch ook de open zee op geweest zijn

ja

ja nu je eenmaal met mij op de boot bent

nu je eenmaal op zee bent

de ander

maar wat als het gaat waaien

en die mist daar

de een

maar de zee is toch kalm

en de lucht is helder

tamelijk korte pauze

en de wind

die zit wel goed

de ander

maar dat kan snel veranderen

ja op zee

de een

ja

tamelijk korte pauze

dat is wel zo
de ander
kunnen we niet omkeren
de een
nog niet
tamelijk korte pauze
een klein beetje verder nog
tamelijk korte pauze
we moeten nog een beetje verder
een klein stukje
lange pauze
de ander
nu keren we om
toch
lange pauze
ik word een beetje bang
de een
ja
pauze
ja ik zal omkeren
lange pauze
de ander
maar ge blijft rechtdoor varen

ge stuurt toch alleen maar
ja recht op zee af
lange pauze
ik word nu bang
tamelijk korte pauze
ik ben bang
de een
maar niet echt toch
de ander
jawel
de een
nee
tamelijk korte pauze
de boot is goed
hij is veilig
tamelijk korte pauze
het is mooi weer
tamelijk korte pauze
er staat een goeie wind
tamelijk korte pauze
alles gaat goed
de ander
maar ik ben heel erg bang

de een

ik ook

de ander

gij ook

de een

ja

pauze

de ander

kunt ge dan niet omkeren

tamelijk korte pauze

kunt ge dat dan niet

de een

jawel

blijft rechtstreeks naar de open zee koersen.

lange pauze

de ander

niet meer verder nu

de een

nee

de ander

maar keer dan toch om

lange pauze

het is genoeg
tamelijk korte pauze
het is niet meer grappig
tamelijk korte pauze
keer om
alsjeblieft
de een
jawel
tamelijk korte pauze
zo direkt
ik keer zo om
de ander
maar zeg dan iets
zeg iets
ge zei dat ge mij iets te zeggen had
iets te vertellen
de een
maar ik heb niets te zeggen
niets te vertellen
lange pauze
de ander
vertel mij waarom ge het gedaan hebt
de een

nee ik

korte pauze

ik

breekt af, pauze

de ander

gij

de een

ik

breekt af

de ander

ja

tamelijk korte pauze

ik

zeg het maar

de een

ik

breekt af

nee niets

de ander

jawel zeg het

pauze

de een

ik was altijd bang dat het zou gebeuren
ik dacht wel dat het zou gebeuren
ik was daar bang voor
de ander
ja
de een
en toen is het gebeurd
de ander
ja
de een
het gebeurde gewoon
de ander
ja
korte pauze
de een
meer valt er niet over te zeggen
tamelijk korte pauze
en nu ben ik weg
de ander
ja
korte pauze
maar waarom
tamelijk korte pauze

waarom is het gebeurd
de een
het gebeurde gewoon
ik wist dat het zou gebeuren
en toen gebeurde het
pauze
de ander
ja
korte pauze
maar kunt ge niet omkeren
de een
jawel
tamelijk korte pauze
jawel straks keer ik om
de ander
wat is er gebeurd
de een
ik
breekt af
de ander
nee
tamelijk korte pauze
nee zeg maar niets

korte pauze

maar

tamelijk korte pauze

ja

tamelijk korte pauze

ja toen we heel ver op zee waren gekomen

toen we de vuurtoren nog juist konden zien

helemaal in de verte

toen

tamelijk korte pauze

ja ge weet het nog wel

toen

de een

onderbreekt hem

ja

lange pauze

nu zeilen we lekker

de ander

ja het gaat snel

korte pauze

de een

neem het roer

kom

de ander

dat durf ik niet

de een

jawel

jawel doe het gewoon

de ander neemt het roer

hou gewoon rustig koers

hou deze koers aan

gaat op het dek staan

de ander

nee ge moet daar niet gaan staan

hier

midden op zee

waarom doet ge dat

waarom staat ge daar

kom

ga terug zitten

tamelijk korte pauze

het is al hard aan het waaien

de golven zijn zo hoog

ik durf dit niet

en we naderen de mist

neem het roer

alstublieft
ik ben bang
kom nu
blijf daar niet staan
het is gevaarlijk
de een
nee
tamelijk korte pauze
nee het gaat goed
dit
de ander
blijf daar niet staan
kom
nee niet doen
kom
de golven zijn zo hoog
ik ben bang
tamelijk korte pauze
ik wil het roer niet
neem het terug
komaan
tamelijk korte pauze
kom

pas nu op
kom nu
de een
ik pas goed op
zeer lange pauze
de ander
toen stond hij daar op het dek
hij stond daar te kijken
tamelijk korte pauze
en toen
tamelijk korte pauze
ja toen
toen struikelde hij of zoiets
tamelijk korte pauze
en toen lag hij daar in zee
tamelijk korte pauze
en ik greep een reddingsvest
en ik gooide die naar hem
en de golven waren zo hoog
tamelijk korte pauze
maar hij greep er niet naar
tamelijk korte pauze
en de golven sloegen over hem heen

tamelijk korte pauze

hij was boven de golven

tamelijk korte pauze

hij was onder de golven

tamelijk korte pauze

hij lag in zee

en de golven waren zo hoog

tamelijk korte pauze

ik nam de bootshaak

ik probeerde hem te bereiken

ik probeerde hem binnen te halen

maar hij duwde de bootshaak weg

tamelijk korte pauze

hij was boven de golven

tamelijk korte pauze

hij was onder de golven

tamelijk korte pauze

en toen zag ik hem wegdrijven achter de boot

tamelijk korte pauze

en ik

tamelijk korte pauze

ik had nog nooit met een boot gezeild

ik kon helemaal niets

midden op de zee
ligt de boot daar maar
de zeilen klapperen
wat moest ik doen
ik gooide het roer om
er gebeurde niets
de boot lag daar maar
en toen
plots
gleed de boot vooruit
maar waar was hij
ik zoek hem
ik schreeuw
waar zijt ge
hij was nergens te zien
ik moet hem vinden
ik moet hem te pakken krijgen
de boot glijdt vooruit
ik gooi het roer om
de boot ligt daar maar
de zeilen klapperen
de boot ligt daar maar

dan glijdt de boot vooruit
en ik zoek
ik schreeuw
waar zijt ge
de boot blijft rustig liggen
de zeilen klapperen
ik gooi het roer om
de boot glijdt vooruit
ik zoek hem en zoek hem
ik schreeuw
waar zijt ge
ik schreeuw opnieuw
waar zijt ge
ik zoek
de boot glijdt vooruit
ik zoek en zoek
ik gooi het roer om
de boot glijdt vooruit
ik kijk en kijk
maar ik zie hem nergens
de een
ik ben weg

de ander
ik schreeuw
waar zijt ge
de boot glijdt vooruit
ik schreeuw
waar zijt ge
de boot glijdt vooruit
ik wacht
ik schreeuw
waar zijt ge
de een
ik ben weg
de ander
ik wacht
de boot glijdt vooruit
ik gooi het roer om
de boot glijdt vooruit
ik moet iets doen
lange pauze
ik kijk uit over het water
tamelijk korte pauze
er is alleen maar open zee
te zien

alles is leeg
alleen maar zee
alleen lucht
alleen leegte
alleen zwart
alleen wit
en de golven
de golven zijn echt hoog geworden
tamelijk korte pauze
ik kijk landwaarts
tamelijk korte pauze
en heel in de verte
tamelijk korte pauze
heel in de verte kan ik de vuurtoren zien
tamelijk korte pauze
en nu slaan de golven tegen de boot
en ik kan hier niet langer meer blijven
ik wacht
ik schreeuw
waar zijt ge
de boot glijdt vooruit
ik wacht
ik gooi het roer om

de boot glijdt vooruit
ik hou rustig koers
en de golven
de golven zijn hoog geworden
zwarte en witte golven
en de lucht is zwart aan het worden
de zee is zwart
ik schreeuw
waar zijt ge
ik schreeuw
ik weet niet wat ik moet doen
ik kijk naar de vuurtoren
ik zet koers naar de vuurtoren
ik kijk achterom
ik schreeuw
waar zijt ge
ik zie alleen maar zwarte lucht
en zwarte zee
en zwarte en witte golven
en de boot stampet en rolt vreselijk
en de boot komt omhoog
en dan weer omlaag

ik zie de vuurtoren
ik stuur richting vuurtoren
en de boot gaat omhoog en omlaag
de een
ik ben weg
de ander
ik schreeuw
waar zijt ge
de een
ik ben niet meer bang
ik ben niet meer zwaar
ik ben alleen maar gewicht
en ik ben geen gewicht
ik ben beweging
ik ben weg met de wind
ik ben de wind
de ander
ik kijk naar de vuurtoren
ik schreeuw
waar zijt ge
de een
ik ben weg

de ander

ik schreeuw

waar zijt ge

de een

nu ben ik weg

de ander

en de boot komt omhoog

en omlaag

omhoog

en omlaag

en de golven

die zwarte golven

die witte golven

tamelijk korte pauze

en regen

en het regent

en de wind blaast de zeilen bol

en de boot gaat hoger hoger

en nog hoger

en dan lager lager

helemaal omlaag

en omhoog

tamelijk korte pauze

en ik kijk naar de vuurtoren

ik hou het roer vast

lange pauze

de een

nu ben ik weg

lange pauze

de ander

maar waarom hebt ge dat gedaan

de een

ik deed het gewoon

de ander

maar ge waart zo bang om het te doen

de een

ik was er zo bang voor

en daarom deed ik het

ik wist dat ik het zou gaan doen

korte pauze

ik was te zwaar

tamelijk korte pauze

en de zee was te licht

en de wind was in beweging

de ander

ik dacht alleen maar dat het iets was in uw hoofd

iets waar ge bang voor waart
de een
ik ook
ik dacht ook dat het zo was
de ander
maar toen deed ge het
de een
ik deed het
de ander
waarom hebt ge het gedaan
de een
ik deed het gewoon
tamelijk korte pauze
we waren op de boot
en ik deed het
tamelijk korte pauze
ik deed het omdat ik zo zwaar was
de ander
ge hebt het gedaan
de een
ik ben weg
de ander
ge hebt het gedaan

de een

ik heb het gedaan

de ander

en ge hebt het gedaan

ja

ja omdat

breekt af

de een

ik ben weg

ik ben weg met de wind

de ander

nu bent ge weg

de een

nu ben ik weg

ik ben weg met de wind

ik ben de wind

eg er vinden / ik ben de wind werd door tg STAN
en Maatschappij Discordia voor het eerst gespeeld op
11 december 2018 in de balzaal van Cie. De KOE,
te Antwerpen

de een Matthias de Koning

de ander Damiaan De Schrijver

www.discordia.nl

www.stan.be

De Noorse schrijver Jon Fosse (Haugesund, 1959) publiceerde zijn eerste roman in 1983. Aanvankelijk schreef hij romans, poëziebundels, essays en kinderboeken. Hij was geen frequent theaterbezoeker en schreef zijn eerste toneelstukken in opdracht, onzeker of het zijn roeping wel was. Inmiddels heeft hij, sinds zijn debuut als toneelschrijver in 1994 (*Og aldri skal vi skiljast*), meer dan dertig toneelstukken gepubliceerd, is hij vertaald in meer dan veertig talen en wordt gespeeld over de hele wereld. Ook in Nederland werd hij verschillende keren opgevoerd in vertalingen van o.a. Karst Woudstra, Tom Kleijn, Alexander Schreuder en Maaïke van Rijn. Fosse ontving verschillende internationale literatuur- en theaterprijzen waaronder de Nestorprijs (Wenen 2000), de Scandinavisk Nationalteaterpris (2002), de Scandinavische Prijs van de Zweedse Academie (2007) en de International Ibsen Award (2010). Hij schrijft hoofdzakelijk in het Nynorsk.

Toneelwerk

*Deze ogen** (*Desse auga*) – 2008

*Ik ben de wind** (*Eg er vinden*) – 2007

(*Skuggar*) – 2006

(*Rambuku*) – 2006

(*Varmt*) – 2006

Slaap (*Svevn*) – 2005

(*Dei døde hundane*) – 2005

(*Sa ka la*) – 2005

Lila/paars (*Lilla*) – 2003

(*Jenta i sofaen*) – 2003

(*Dødsvariasjonar*) – 2001

(*Vakkert*) – 2001

Winter (*Vinter*) – 2000

Bezoek (*Besøk*) – 2000

(*Ettermiddag*) – 2000

*Droom in de herfst** (*Draum om hausten*) – 1999

De gitaarman (*Gitar mannen*) – 1999

Een zomernacht (*Ein sommars dag*) – 1999

*De nacht zingt haar liederen** (*Natta syng sine songar*) – 1997

De zoon (Sonen) – 1997

Moeder en kind (Mor og barn) – 1997

Het kind (Barnet) – 1996

*Er gaat iemand komen** (*Nokon kjem til å komme*) – 1996

*De naam** (*Namnet*) – 1995

Scheiden zullen we toch nooit – (*Og aldri skal vi skiljast*) –
1994

*Deze teksten zijn uitgegeven in de reeks van De Nieuwe
Toneelbibliotheek